

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Udrag fra Labyrinten

Citation: Baggesen, Jens: "Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig", i Baggesen, Jens: *Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig*, udg. af TORBEN BROSTRØM , Gyldendal, 1971), s. 84. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-baggesen06-shoot-idm139952570951440/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig

ren allerede skænket ham til den i saa høi Grad, at man i Idealet *Lear* umuelig kan indbilde sig samme anderledes – og den Anvendelse, hans Konstflid fra Begyndelsen til Enden gjør af denne heldige Figur, dette heldige Ansigt og dette lykkelige Organ, er Critikens, Theoriens og Øvelsens Triumph. Det er mig umueligt at anføre Exempler herpaa, og antegne de Steder, hvori det rigtigste Foredrag, den naturligste Bevægelse, og de meest overbevisende Gebærder foreente sig i den smagfuldeste Samklang, for ikke blot at udtrykke, men forskønne Rollen – jeg maatte anføre den heel, og udskrive alle Replikerne. [...]

Mine Taarer strømmede uophørlig i fuldeste Beundring. Og dog troede jeg intet Øieblik at see *Schrøder*, saa aldeles leed jeg med *Lear*! Forunderlige tredoppelte Gemytsforfatning – Smerte, Fryd og Beundring! Hvor usigelig ophøies vort Væsen i denne Nydelse! Mennesket er maaskee aldrig mere Menneske, end medens denne Tilstand varer.

I denne Ruus gik jeg, da Forhængen var nedfaldet, med *Cramer* op paa Theatret ind i *Schrøders* Pudsværelse, hvor vi fandt Kongen og Prindsessen i Begreb med at nedlægge deres Værdigheder. Men den første beholdt endnu i mit fortryllede Øie saa aldeles sin, trods den blotte Mansketskiorte og Velkomst-Complimenterne, at jeg intet Øieblik tvivlede paa, jeg jo stod for *Kong Lear* i Engelland – af hvilken Aarsag jeg bukkede mig urimelig dybt til Jorden for ham, og gik efter tre Minuters Forløb, i hvilke han indbød os til at spise hos sig, baglends bort igien, uden at have været i Stand til at fremføre eet Ord.

[...] Havde jeg endog ikke seet meer end denne eene Forestilling af *Kong Lear*, nødtes jeg til at bekiende, at alt hvad jeg af dramatisk Kunst hidindtil havde seet, var i Sammenligning dermed – hvad *Voltaire* er imod *Shakespear*.

Hamburg

Den 11. Junii.

Vi spiste i Gaar til Middag hos *Schrøder*. Han boer overmaade smukt, i eet af de skønneste, og smagfuldest indrettede Huse i Hamburg paa Bredden af Alsterbækkenet, hvor han fra sine Værelser og sin lille nydelige Have har en glimrende Udsigt over

den skjønneste Deel af Byen. Græsk Eleganz udmærkede Husets udvortes Beskaffenhed, og Romersk Urbanitet Huusherrens Levemaade. Hans Kone, der som *Cordelia* intet Indtryk havde gjort paa min Phantasie – thi hele Virkningen af denne Rolle tilhørte aldeles *Shakespear* – indtog ganske mit Hierte, som *Madame Schrøder*. Hendes egentlige, og maaskee eeneste Rolle er Konens, Huusmoderens, og Vertindens – uden for Skuepladsen. Hun vandt meer end hun tabte ved denne Bemærkning i min Agtelse. En god Huusmoders Rang er uendelig ophøiet over en ypperlig Skuespillerindes; thi det er dog upaatvivlelig mere magtpaaliggende at opfylde de fuldkomne Pligter for Alvor, end at opfylde de ufuldkomne for Spøg. Men hvi spiller hun da? For hendes Mands Skyld! Men hvi iader han hende spille? Fordi hans Kierlighed uidentvivi gjør ham blind for hendes Naturmangler. Paa denne Maade kan jeg allene opløse det Problem, hvi den smagfulde kunstforstandige *Schrøder* ofte giver sin Kone hendes Evne langt overstigende Roller.

Om Eftermiddagen fulgtes vi ad til Comedien og saae *Beaumarchais Eugenie*. Men naar man har seet Frue Baronesse *Krudener* spille denne Rolle, erindrer man intet andet. Jeg kan ikke tænke mig *Eugenie* under nogen anden Gestalt – jeg drømte mig tilbage i Kiøbenhavn under Opførelsen – og saae bestandig *Eugenie* uden at see paa Stykket.

Aftenen tilbragte vi meget behageligen atter hos Hamburgs *Garrick*. Han udlod sig med sin Misfornøjelse, der ofte gaaer til Græmmelse, over hans majsomme, kiedefulde, utaknemmelige Post, en Omstændighed, der ikke lidet forundrede mig. Af alle tænkelige Bestillinger sagde han, er kun een ubehageligere end den, at være *Skuespiller* – den nemlig, at være *Skuespil-Director*; at være begge Dele i een Person overgaaer næsten al menneskelig Taalmodighed – hvis Byrden ikke leutes ved rigeligt Udkomme og opmuntrende Hæder. Men, sagde jeg, den kildrende Følelse af sit Kunstnerværd, den Tilfredshed, som altid er forbunden med overvundne Vanskeligheder, med lykket og til Mesterværk fuldendt Arbeid, og endelig Arbeidet selv, *ipse voluptas**, skulde alt dette ikke i det mindste opveie de der-

* – der selv er Lyst.